

ning og Hensigt, og jeg skal med disse Bemærkninger tillade mig at anbefale Sagen til dette høje Tings Velvillie.

Piper: Det er jo nærmest med Forundring, at vi fra vor Side have set et Forslag fremkomme, der griber saa stærkt ind i Grønlands Styre, efter at man ved Loven af 27. Maj 1908 har vedtaget den store organisatoriske Lov for Grønland, som man næsten kunde betragte som en Slags Grundlov. Denne Lov tilsigtede jo to Formaal, dels at udvikle og i forøget Grad at indføre Selvstyre ved at oprette Kommuneraad og Landsraad, dels at tilvejebringe en Adskillelse mellem Administrationen og Handelen. Administrationen er underlagt en Direktør, som har Ophold her i København, og to Inspektører, en for Nordgrønland og en for Sydgrønland, der have den overordnede Myndighed deroppe, ere Politi og Øvrighed for dem, vaage over Sikkerhedstjenesten og Skifteforvaltervirksomheden samt føre det overordnede Tilsyn med de kommunale Raad. Endvidere ere disse Inspektører jo Repræsentanter for Regeringen henede, medens Handelen varetages af en Chef for den grønlandske Handel, og denne skal i Løbet af 5 Aar fremsætte en Plan for Handelen deroppe. I de første 3 Aar er Handelen og Besejlingen underlagt Direktøren, men den skal senere ved kgl. Anordning underlægges Handelschefen. Landsraadene skulle først træde i Virksomhed i den nu kommende Sommer.

Det ses let af de forskellige Momenter, jeg her har nævnt, at vi befinde os paa et Overgangsstadium, og at Loven af 1908 aldeles ikke er traadt fuldt i Virksomhed. Under de Forhold er det, som jeg siger, at man med Forundring ser, at der allerede foreligger et nyt Forslag, at man, forinden man ser Resultatet af den vedtagne Lov, synes at ville gribe ind i den Udvikling, der skulde være Frugten af Loven af 1908. Den kongelige Kommissarius skal udnævnes for 4 Aar. Han skal bo i København, og der er ikke foreskrevet noget om, hvor længe han skal opholde sig i Grønland, men der lægges en stor Magt og Myndighed i hans Haand. Naar han opholder sig deroppe, er han øverste foresatte baade for de verdslige og gejstlige Embedsmænd. Det synes næsten, som om man ved en saadan Foranstaltning vil suspendere de Lovbestemmelser, som ere givne i Loven af 1908. Hvad er nu Grunden dertil? Ja, der gives forskellige Forklaringer derpaa. Man mener,

at den da trufne Ordning er for vidtløftig, der er Strid mellem de forskellige Embedsmænd deroppe, og man siger ogsaa, at Loven af 1908 er forfejlet. Ved denne Lov tilstræbtes der en Decentralisation, idet man vilde adskille Handelen fra Administrationen. Det er jo til Dels en Fortsættelse af det, der skete i 1905, hvor man skilte Kirke og Skole ud fra Administrationen. Nu vil man med dette Forslag gaa den modsatte Vej. Det hele underlægges een Mands Styrelse, for saa vidt han er deroppe. Det er muligt, at dette Forslag formelt kan bringes i Overensstemmelse med Loven af 1908, og den højtærede Konseilspræsident har jo søgt at begrunde det i sit Indledningsforedrag, men der ligger en stor Fare for, at det reelt vil fremkalde en betydelig Forvirring i alle det grønlandske Styres Forhold. Og dette, at man lægger hele Magten i een Mands Haand, vil ganske nedbryde den Autoritet, som Embedsmændene deroppe skulle have. En Tid af Aaret skulle de være underordnede den Kommissarius, der sendes der op, medens det til andre Tider er Ministeriet, der er det øverste. Det bringer et uklart Forhold paa alle Omraader. Kommissarius skal gøre Forslag til en fremtidig Ordning. Men er det ikke et underligt Forhold, at man først gør ham til enevældig Administrator og dernæst lader ham komme med Forslag til en anden Ordning? Hans Stilling som Administrator synes at kunne virke foregribende paa det, som han ellers maatte finde hensigtsmæssigt at stille Forslag om. Det kunde snarere være rimeligt, om man sendte en Undersøger derop, en Mand, som var denne Stilling fuldt ud voksen, som forstod det grønlandske Sprog, og som uden Tolk kunde tale med Folk deroppe baade om Handelen og Administrationen. Det er muligvis den Vej, man skulde gaa. Det er jo ikke udelukket, at man kunde komme til en anden Ordning end den i 1908 vedtagne, og at det hele Styre maaske skulde underlægges en mere centraliseret Administration, at man altsaa skulde gaa den modsatte Vej af den i 1908. Men det er jo endnu saa ganske uoplyst, og derfor er det ganske naturligt, at vort Parti maa stille sig stærkt reserveret til et saadant Forslag, som nu paa dette sene Tidspunkt kommer herop i Tinget, hvor vi arbejde tidlig og silde med al vor Kraft for at bringe de Love til Gennemførelse, som vi have lovet Regeringen at være den behjælpelig med at gennemføre. Tillige er jo det, der skete